

VĚTRNÍK

Vydává MěšTNV ve Vysokém n. Jizerou s aktivem kulturních pracovníků

Větrník - ročník I. - číslo 1 - 2

Vysoké nad Jizerou 15. únara 1977

Únor 1977

Únor 1948

Marie Kratochvílová

Jak jindy vstalo únorové ráno toho roku,
sírěný továren zní do hlaholu svých,
ulicí jak bouře duní příval kroků,
Gottwaldův hlas se ozval z amplionů.

Jste připraveni? Soudruh Gottwald volá.
Dnes přišel osudový den!
A v jeden ráz se zastavila kola,
dělníci vyšli ze vrat továren.

Tam na Václavském tisíce nás bylo,
prapory barvy krve vlají ulicí,
tisíce hlav se v jedno moře slilo,
haleny modré mužských milicí.

Naše řady - lečasný val,
v hořících očích tvrdé odhodlání -
ať sem - a gni o krok dál,
nastal den účtování.

Jak jindy vstalo kalné ráno únorové,
ledová překa padá do ulic,
kupředu, soudruzi - po cestě nové -
a zpátky o kr k - nikdy víc.

Od historických únorových událostí uplynulo 29 let. Každodenním uskutečňováním současné politické linie se Komunistická strana Československa a s ní všichni náš nřimálovný lid přihlašuje k historickému odkazu Února 1948.

Únor 1948 je neoddlitelně spojen se jménem soudruha Klementa Gottwalda, který právě v únorových dnech toho roku, kdy reakce chtěla znřait socialistické spřisení v kapitalistický režim, prokázal znovu své politické umění.

Náš lid dosáhl velmi významných úspěchů jak v politickém, tak hospodářském a kulturním životě v celé naší společnosti. Nezištná a soudružská pomoc SSSR, první a nerozberné přátelství se Sovětským svazem jsou základní hodnoty, které nás zaručují naší

bezpečnost, suverenitu a klidný, mírový rozvoj naší socialistické společnosti.
 Heslo soudruha K. L. Gottwalda: Se Sovětským svazem na věčné časy - je stále aktuální.

Marie Šoubalíková

Návrh volebního programu MěNV ve Vysokém nad Jizerou na volební období 1976 - 1980.

XIV. sjezd KSČ se obrátil na všechny naše občany, dělníky, rolníky, příslušníky inteligence, aby svou pracovní a společenskou aktivitou co nejvíce přispívali k uskutečnění úkolů rozvoje naší socialistické společnosti.

XV. sjezd KSČ v těchto tendencích pokračuje a s. Gustav Husák, generální tajemník a prezident republiky ve svém projevu zdůrazňuje, že politickým výrazem třídního svazku dělníků, rolníků a inteligence, všech pracujících, internacionálního společenství našich národů a národností je Národní fronta. Je to osvědčená forma našeho politického systému. Jen společnou prací v pod vedení KSČ můžeme dosáhnout úspěchů a splnění úkolů daných novým volebním programem. To znamená, v těsné spolupráci s ÚO a ZO KSČ ještě odpovědněji, iniciativněji, spolu se širokou účastí veřejnosti než v minulých letech rozvíjet hospodářsko-organizační činnost MěNV a cílem výrazněji přispět ke splnění volebního programu MěNV.

1. V oblasti ideové výchovné činnosti.

- 1/ Účelnější působením celého kolektivu výchovy na mladou generaci zvýšit její aktivitu. Zapojit další členy SSM za členy komisi MěNV a OV.
- 2/ AS bude předávat propagační a agitační materiál OV a OB.
- 3/ AS OV usce bude spolupracovat i Sbor pro občanské záležitosti, zejména při životních výročních obcích, narozenin dětí, alaterních avatbách, předávání OP a výtčných listů, při dosazování kádřích do novosti a i při rozložení při uatřích.
- 4/ V jednotném plánu kulturní výchovné činnosti zakotvit přednáškovou činnost Vlastivědného muzea, Střediskové knihovny a zdravotnické osvěty.
- 5/ Dále soustředit se na pokračování divadelní představení a hlavně na Národní přehlídku.
- 6/ Plánovat kulturní akce SSM a kulturních organizací.
- 7/ Naplánovat a pravidelně hodnotit i tělovýchovné akce.
- 8/ Ve společných schůzích výboru ZO Jiskra s radou MěNV projednávat 2x ročně rozvoj náboženské tělovýchovy.
- 9/ Čtvrtletně pořádat besedy členů rady MěNV a učitelů sboru ZDŠ, MŠ i ZOU.
- 10/ Účce spolupracovat se SRPŠ MŠ a ZDŠ.
- 11/ Dvakrát ročně hodnotit práci: PO SSM při ZDŠ a ZO SSM při ZOU.

2. V oblasti politicko-organizační činnosti.

- 1/ Zaměřit se na další rozvoj politické i pracovní aktivity poslanců a občanů školním poslanců a OV.
- 2/ Zvýšení úrovně práce orgánů MěNV.
- 3/ Těsněji spolupracovat se složkami NF a dvakrát ročně konat společné schůze rady MěNV a OV NF.
- 4/ Zvýšení aktivity poslanců provádět účinnou agitační a propagační práci.
- 5/ Stanovit patronáty z členů rady jednotlivých OV, aby práce OV byla aktivní. Členové rady budou informováni OV o jednání orgánů, o činnosti celého MěNV a zpětně přinesou zkušenosti a poznatky z činnosti a jednání těchto orgánů.
- 6/ OV předat pracovní plány MěNV na příslušná pololetí.
- 7/ OV zpracují vlastní pracovní plány, které budou navazovat na plán MěNV.
- 8/ Z každé schůze OV odebrá zápis MěNV o jednání.
- 9/ Funkcionáře OV zvát na čtvrtletní porady, na nichž se projednávají úkoly, kterými by se měly tyto aktivity zabývat a zároveň vyřadovat od nich neměly a podněty pro práci MěNV.
- 10/ Každým rokem vyřadovat programy všech organizací ve městě a sledovat jejich plnění.

3. V oblasti ekonomicko-sociální.

	HD	1976	1977	1978	1979	1980	SLP
Akce Z							
Lyžařský vleč	1566	430	956	800			
Mat.škola	794	600	194				
Vodní řád	29	29					
ED Hekovice	123	123					
Vodovod Sklenávice	379	379					
Kanalizace Vysoké	120			120			
Školní dílny ZUS	500		200	300			
Kanalizace MŠ	400		200	200			
Krakonoš rekonstrukce	800					400	400
V případě, že bude zvláštní limit pro Krkonoše, dá se do plánu akce Z veřejné WC Vysoké nad Jizerou v HD 150, Šekárna Vysoké nad Jiz. v HD 40.							
Akce ZOU Vysoké nad Jiz. budou zafasovány do akce Z za předpokladu, že bude dodržen slib pokrýt limitem a prostředky z VČ KNV.							
Dědavatelský způsob bude v 6. SLP provedeno:							
1/ Přestavba pensíonu Korvna na hotel							
2/ Výstavba obchodního střediska							
3/ Výstavba dvanácti-bytovky							
V údrbě se provede oprava bytového fondu MěNV							
Organizace:	Akce:						Rok:
St. statek	Rekonstrukce telekom. ve Tráči						1976
	Výstavba 6 bytových jednotek						1976
	Zahájit budování sociálních zařízení v objektech živočišné výroby a skladu						1976
	Budovat komunikační síť a okolí střediska živočišné výroby						1977
	a skladu ve Vysokém nad Jiz.						1977
	Výstavba opravářské dílny						1978
	Výstavba 2 bytových jednotek Sklenávice						1978
Seba, záv. 11	Ukrojení stavby závo. i kuchyně s klubem						1977
	Parkové úpravy v okolí kuchyně a skladu						1977
	Vybudovat požární nádrž a zavosit. rybník						1978
	Výstavba pro nový žlihtovací stroj						1978
	Výstavba 6 montovaných rodinných domků						1979
ZOU	Výstavba haly na uskladnění strojů						1977
	Rekonstrukce dílených prostorů						1977
	Rekonstrukce topného systému						1977
	Vybudování septiku s MěNV u internátu						1977
	Nástavba bytovky u internátu						1978
	Autocvičiště						1978
OUNZ	Oprava střechy u zdravotního střediska						1977
TJ Jiskra	Výstavba vleku v délce 1 200 m v Šachtách						1977
	Výstavba parkoviště pro lyžařský vleč						1976
	Dokončení výstavby kabin pro roshodčí u můstku a dokončení						1976
	elektroinstalace tunelů						1976
	Generální oprava tenisového kurtu						1976
	Terénní úpravy kolečkové a výstavba hřiště na odděnou						1976
	Výstavba přísluší a společenské místnosti						1977
	Položení umělé hmoty na lyžařský můstek						1977
	Dokončení opravy/generální/ tenisového kurtu						1977

Dokončení terénních úprav kolem sokolovny a dokončení
výstavby hřiště na odbijenou 1977
Výstavba velkého lyžařského můstku 1979

LSD Jednota Přebudování pensíonu Morava 1976
Výstavba zahájení/ ochotného střediaka 1977

Návrh na volební program byl projednán ve výborové schůzi MO KSČ dne 18.3.1976 a ve
schůzi rady MěNV dne 22.3.1976.

Tajomník MěNV:
Fr. Tetauer v.r.

Předseda MěNV:
V. Kučera v.r.

Z á v a z e k

MěNV ve Vysokém nad Jizerou na rok 1977 na počest 60. výročí VŘSR schválený plenárním
zasedáním MěNV dne 31. ledna 1977.

Zavazujeme se k tomuto socialistickému závazku, protože si uvědomujeme, že k důsledné
realizaci politiky strany a našeho volebního programu se musí ještě účinněji spojit síly
volených orgánů, občanů a společenstevních organizací, znásobit usilí poslanců a funkcionářů,
občanských výborů a všech aktivů národního výboru v jeden harmonický celek, který
společným usilím se bude snažit splnit následující závazek.

1. V oblasti ideové výchovné činnosti.

- a/ Předsedové komisí a občanských výborů zapojí aspoň po jednom dalším členu SSM jako aktivistu.
Termín: 30.6.1977 zodpovídají: předsedové komisí MěNV a OV
- b/ Konat hovory s mládeží.
Úkol: 2x ročně zodpovídá: rada MěNV
- c/ S OV úzce spolupracovat SPOZ, zejména při životních výročích, narození dětí, předávání OP a výučních listů, při dosažení akademických hodnot, odchodu do důchodu a při rozloučení při úmrtí.
Úkol: trvalý zodpovídá: předseda SPOZ a předsedové OV
- d/ Dbát, aby jednotný plán kulturní výchovné činnosti byl známěn na zrychlování kulturní výchovné činnosti ve všech organizacích NF ve Vysokém nad Jis. i v připojených obcích.
Úkol: trvalý zodpovídají: školská a kulturní komise MěNV
- e/ Soustředit se na pokrokové divadelní představení a hlavně na Národní přehlídku VZDS.
Úkol: trvalý zodpovídá: školská a kulturní komise MěNV
- f/ Hodnotit i tělovýchovné akce a rovněž využít sokoloven.
Termín: 2x ročně zodpovídá: komise pro mládež a tělovýchovu
- g/ Připravit řádný průběh VIII. Národní přehlídky VZDS.
Termín: 15.10.1977 zodpovídá: předseda MěNV
- h/ Do veškeré agitace a propagace zapojit Střediskovou knihovnu.
Úkol: trvalý zodpovídá: školská a kulturní komise
- i/ Nejdůležitější události ve městě i v celé společnosti zveřejňovat ve "Větrníku", naplň záměry k výchově občanů v duchu socialistické společnosti.
Úkol: trvalý zodpovídá: redakční rada
- j/ Dokažeme využívat místních rozhlasů, organizovat relace k současným děním.
Úkol: trvalý zodpovídá: rozhlasová rada
- k/ Ustavit rozhlasovou radu pro všechny místní rozhlas.
Termín: 28.2.1977 zodpovídá: rada MěNV
- l/ Prohloubit přípravu plenárních zasedání do jednotlivých komisí a OV a osobní agitaci zajišťovat účast občanů na plenárních zasedáních.
Úkol: trvalý zodpovídá: rada MěNV

1. m/ Zajistit proškolení poslanců.
Termín: 30.4.1977 zodpovídá: rada MěstNV
- n/ Prohloubit politickou a organizační práci poslanců ve svých úsecích, aby aspoň jednou za 2 měsíce navštívili voliče svého úseku.
Úkol: trvalý zodpovídá: rada MěstNV
- o/ Zajistit pravidelnou činnost OV ustavení patronů jednotlivých OV.
Termín: 15.2.1977 zodpovídá: rada MěstNV

2. V oblasti politicko-organizační činnosti.

- a/ Těsněji spolupracovat se složkami NF. Svolávat společné schůze rady MěstNV a MV NF.
Úkol: 2x ročně zodpovídá: rada MěstNV
- b/ Předsedy OV svát na porady, na nichž se projednají úkoly, kterými by se měly tyto aktivity zabývat a zároveň navrhovat od nich náměty a podněty pro práci MěstNV.
Úkol: 4x ročně zodpovídá: rada MěstNV
- c/ Vyřádat si pracovní plány všech organizací a sledovat jejich plnění.
Termín: 28.2.1977 zodpovídá: rada MěstNV
- d/ K zajištění akcí z a národních směr získat postupně dobrovolné brigádnické hodiny.
Úkol: trvalý zodpovídá: rada MěstNV
- e/ Plnění závazků kontrolovat ve schůzích rady MěstNV.
Úkol: 4x ročně zodpovídá: rada MěstNV

3. V oblasti ekonomicko-sociální.

- a/ Dokončení výstavby MŠ.
Zodpovídá: komise výstavby MěstNV
- b/ Kalkulovat kulturní jízdu v Halkovicích.
Zodpovídá: komise výstavby MěstNV
- c/ Dokončení lyžařského vleku.
Zodpovídá: komise výstavby MěstNV
- d/ Zahájení výstavby školních dělen MŠ.
Zodpovídá: komise výstavby MěstNV
- e/ Kanalizace k MŠ.
Zodpovídá: komise výstavby MěstNV
- f/ Zahájení výstavby penzionu Morava.
Zodpovídá: rada MěstNV
- g/ Zajistit projektový úkol na veř. WC.
Zodpovídá: komise výstavby
- h/ Zajistit projektový úkol na stav. u pož. zbrojnice.
Zodpovídá: rada MěstNV
- i/ Dokončit vodovod Sklenářice.
Zodpovídá: OV Sklenářice
- j/ Zajistit II. etapu vodovodu Stará Ves.
Zodpovídá: OV Stará Ves
- k/ Postavení autobusové čekárny na náměstí.
Zodpovídá: komise výstavby MěstNV
- l/ Zajistit údržbu domů ve správě MěNV a údržbu komunikací ve všech částech města.
Zodpovídá: komise výstavby MěstNV

Zpráva ze statku

Rok 1976 je za námi. Po stránce pracovní byl to rok dobrý, nedocházelo ke strátám vlivem deště, ale měl nepříznivý vliv na tvorbu píce a zrna u obilí. Na to doplatil hlavně ječmen a oves, který zůstal pod plánovaným výnosem. Přesto dosáhl náš statek 30,34 q obilí z hektaru. Brambory dosáhly výnosu 236 q z ha. Nejlépeší stálosti pšeniny. I když náš podnik měl 2.400 ha luk, pastvina a píenina na orné půdě, nešli jsme kytou krmnou píi pro skot na 100 %. Pomohli jsme si tím, že jsme ve žních zesilášovali 30 ha oves a senášovali 120 ha ječné a ovesné slámy. Tím jsme dokryli chytšjší objemnou píi pro sinai období. V mláče jsme na ukol 2.600.000 litrů dodali navíc 8.667 litrů. Roční dojivost na kus nám činí 3.333 lt. Masa jsme dodali o 155 q více. Dodávku obilí a brambor jsme také splnili. U sklizené brambor nám zase velká pomohly děti ze ZŠ Vysoké, Rokytnice, Jablonce a Harrachov, ze ZOU ve Vysokém a LOU v Harrachově. Loni jsme navíc třídili polovinu brambor na poli a vážili. S tím nám pomohly patronátní závody. Jia a hlavně školák vyslovuje se touto cestou náš srdečný dík. Bez jejich tradiční pomoci bychom brambory prosatím dělat nemohli. Dopus kapacita třídaček a bramboráren je malá.

Letošní úkoly ve výrobě a dodávkách státu nejsou o nic lehší. Při stále se zvyšující výrobě, hlavně mléka a masa, musíme s kvantitou slepšovat i kvalitu u sklizené píce suché nebo v senáší, a proto chceme letos, i když to není vůbec lehké, zavést dvousměnný provoz při senášování. Dosavadní praxe byla taková, že jsme senášovali v prodloužených směnách, což je veliké fyzické a duševní zatížení pro všichni pracovníky, kteří se kolem senášování točí. Naše pracovní doba je v létě 9 hodin a udrbá strojů je nejméně 1 hodinu, tedy 10 hod. - jak můžeme na lidech chtít, dělat ještě víc. Při dvousměnném provozu by se děla lo včetně udrbby po 9 hod. Při provádění kvalitní senše nám vadí ranní a večerní rosy a nižší viditelnost čistých předmětů, které by se tak mohly dostat do strojů. Když chceme vyuit plně drahých strojů, musíme dbát na co nejméně jejich poruchy. Nemalou ulohu hraje i výplata, každá hodina, která se udělá navíc, je přesčasová, tedy lépe placená a peně je stále větší potřeba. Přesto musíme sklízet raději vícekrát a lepší jakost, nežli méněkrát s dostatkem hmoty, ale o menších živinách. Má statek se už dnes řadí mezi podniky s nejnižší spotřebou jadra na litr mléka a kg masa, a přesto je to ještě dost, vidy sami víte, že obilní problém a úživnost naší půdy je omezená.

Nyní v druhé polovině února a začátku března všechny tyto věci a výrobní úkoly projednáváme s našimi zaměstnanci. Věříme, že najdeme přijatelné východiško. Iniciativa a zainteresovanost lidí je užasná síla, navíc je-li kolektivní.

Letos dokončíme rozšíření kravína ve školních učilnách, pomůžeme na mateřské škole, začneme stavět odchovnu mladého skotu pro 530 kn na Křišticích, budeme pokračovat na výstavbě dílen ve Vysokém a na dalších akcích.

Rozšířili jsme se o půdu na Benecku, Mrklově, Štěpanické Lhotě a Horních Štěpanicích, tedy dost přemýšlení co a jak - ale hlavně dobře udlat.

Josef Soukup

Historie vysoké lékárny

Kniha, která nám velmi přesně přibližuje dobu, kdy byla založena lékárna ve Vysokém nad Jiz., má název "Příhody něho života". Její autor Josef Kramář byl synem prvního lékárníka Adama Kramáře.

Roku 1812-13 zakládá Adam Kramář ve Vysokém lékárnu, kterou musel na několik roků umístit do domu svého bratra na rohu náměstí. Jeho žena, rozená Tomášková z Poniklé, nepřínášela asi velká věno, protože syn Josef ve své knize píše, že "byla dívka nehrubě zámožná". O rok později 1814 se narodil syn Josef, o 7 let později druhý syn František.

Dětství Josefa Kramáře bylo posazené nejen velkými obtížemi hmotnými, ale hlavně duševní chorobou jeho de, která mu v několika letech zmožnila práci v lékárně. Nesbýlo nic jiného, než povolal provizora. To již byla rodina Kramářova přestřhována s lékárnou do vlastního domu č.123. Bylo to řešení z nouze, neboť plat provizora Šefra činil ročně 400 Zl, takže pohltil téměř celý zisk lékárny. Když viděl tehdy už praktikant Josef, jak hrubě a neaktatně se chová Šefr k jeho nemocnému otci, postaral se o jeho výřnu.

Za dalšího provizora Sommera odchází Josef z domu, aby pokračoval v práci ve větší lékárně v Jičíně. Tam jej také zastihla zlá správa o hrozném požáru 29. července 1934. Se svažením svého šéfa se ihned vydal na cestu, aby po 8 hodinách chůze našel rodné město v horších troskách. Jediným štěstím v této katastrofě bylo pojištění domu na 6.000 Zl. Pojišťovna v krátké době škodu likvidovala, takže ještě koncem léta bylo možné začít se stavbou. Praktikant Josef se již do Jičína nevrátil. Jedině jeho ušilím se podařilo v krátké době postavit aspoň jednu místnost v přízemí, kam se mohla rodina již koncem září přestěhovat. Tato jediná místnost sloužila jak provozu lékárny, tak k bydlení a spaní celé rodiny. Po léta následujícího roku byla stavba domu 8.123 hotova a syn Josef opět odchází na další práci do Hofmanovy lékárny v Teplicích.

Ještě před jeho odchodem přichází do Vysokého další provizor a pozdější nájemce Agler. V té době 1836 umírá ve svých 49 letech první lékárník Adam Kramář. Nájemce Agler se zříšl ve Vysokém do 1. prosince 1839, kdy ujímá lékárnu již vystudovaný Josef Kramář.

Šestnáct let působil ve Vysokém nejen v lékárně, ale po celou dobu se věnoval také práci veřejné. Byl muž vzdělaný, se smyslem jak pro estetiku, tak pro ekonomickou stránku každého podnikání. Podařilo se mu prosadit koupání domu v zákeřnosti pro školu, srušit hřbitov v prostoru kolem kostela a zřídit nový smeták, upravit náměstí a přilehlé ulice. Také vystaral státní villice Liberec - Trutnov, která přes Vysoké, byla po jeho mnoha intervencích skutečným. Než se v několika větech zmíním o celé jeho bohaté činnosti pro rozkvět rodinného města. Po odchodu jeho bratra z lékárny a lékárníka a prvního českého starosty města Přerova, který s ním několik let spolupracoval, začal uvažovat o prodeji lékárny. Vedle jevík tom starost o 4 děti, kterým chtěl dát vzdělání. V létě roku 1855 na oznámení v lékárnických listech se přihlásil Otto Šalenka a lékárnou koupil.

Nájemce lékárníka se zříšl ve Vysokém jen několik let a nadochovaly se o něm žádné správy. Dalším majitelem byl Adolf Polák a manželka Pavlína, kterým se asi příliš dobře navedlo, neboť existují 2 dlouhé úpisy, první ze dne 7.3.1864 na 1.000 Zl, druhý opět na 1.000 Zl a 10.12.1865. Manželé Polákové prodali lékárnou v roce 1876.

Jejich nástupcem byl Miroslav Kraušner, který zaplatil za lékárnou s domem 15.600 Zl. Koupní smlouva říká, že "vzájemně vklad práva vlastního na této nemovitosti za kupní dobírku 3.500 Zl se 6% úrokem k rukám manželů Adolfa a Pavliny Polákových". Polákové se s Vysokého odchýlovali a měli později lékárnou ve Velkém Meziříčí. Miroslav Kraušner byl ve Vysokém jen 5 let a další správy o něm již nejsou.

Od něho koupil lékárnou roku 1881 Jindřich Novotný, lékárník z Panenského Týnce u Loun. Přicházejí sem do hor již se 3 dětmi, další se narodily zde. Celkem vyrostlo 5 dětí. V následujících letech kupují zemědělskou usedlost ADOUVU a v devadesátých letech statek v Ročanicích. Pouští se do zemědělských pokusů s pěstováním různých plodin, především lnu, ovsa a brambor, ale výsledky nebyly vždy úspěšné. Léta ubíhala a děti opouštěly domov.

Ona se provdala a synové odcházeli na studia. Tu se lékárník Novotný rozhodl roku 1904 lékárnou pronajmout do doby, než syn Karel dokončí studia. Nájemcem byl PhDr. Karel Novotný, až stejného jména, nebyl s rodinou nijak spřízněn. Pachtovní smlouva je velmi obsáhlá a vymezuje termín od 1. října 1904 do 30. září 1910.

Mladý lékárník Karel Novotný ujímá lékárnou 1. října 1910 a s velkým mladého temperamentního muže se dává doopravy jak obchodní místnosti, tak laboratoře, kterou znova podle vzorů větších lékáren vybavil. Na další opravy domu již nedošlo, neboť na jaře roku 1913 onemocněl a přes veškeré úsilí lékařů se nepodařilo zachránit jeho mladý život. Za půl roku umírá na zákeřnou tuberkulózu.

Po dobu jeho nemoci se ještě jednou vrátil jeho otec, aby vedl lékárnou, ale bylo mu tehdy již 70 let a nemohl dále v této práci pokračovat. Po nezdaru s provizorem Dvořákem navrhuje lékárnou pronajmout. Nájemcem zastal v říjnu léta 1914, těsně před vypuknutím první světové války, PhDr. František Bendrych.

Byl to nejen dobrý lékárník, ale také výborný obchodník. Šla mu pochopitelně na ruku všeobecná doba, kdy sám nemusel do války obsáhně zásoby materiálu, které převážal za předválečnou cenu, mohl výhodně spenžit. V roce 1926 odešel z Vysokého do vlastní nově zřízené lékárny v Praze na Pohorceli. Jeho záruční věk bylo podléháno a začátkem třicátých let zemřel.

Jeho nástupcem byl PhDr. Karel Šanberk, který po 2 letech odešel rovněž do vlastní lékárny v Praze Bráníku. Po něm přišel zase jen na 2 roky PhDr. František Jedina a teprve další, PhDr. Karel Buřka, pobyl ve Vysokém více let. Byl muž velmi ušlechtilý, nejen vzdělaný lékárník, ale i operní pěvec, jehož lyrický tenor často večer zazníval z oken lékárny. V roce 1931 lékárnou koupil, ale špatný zdravotní stav jeho ženy, které se zde špatně vedlo, a možnost dát synovi vzdělání, jej donutily lékárnou opět prodát.

Prasecký lékárník... Wüst... koupil a přešil se s rodinou slé doty druhé světové války. Po válce odešel do Litvice, kde pomáhal mladý sesel. Posledním lékárníkem před zašlenním do Ústavu národního zdraví byl PhDr. Josef Hroneš. V lednu letošního roku byla lékárna přestěhována do zrenovovaného domu na náměstí, čímž byla ukončena lékárnická historie domu číslo 123.

Va strážkoj Floriján

Poudání vokolo vohně

"Něhdo si třě muž myslit, že bude řeč vo trampským táborákem nebo tak, ale to by byla mejlka," poudě strej Floriján, "neb mán na myslí vopravdušskej vohně, dyň heřaly baraně čičtina. Že by lidi při tom vajaklji radostí, to se srouna nedá říci, ale při třěhle dvouch co chci poudat, se nachechtali ani mušli bejt. Při tom perním sem byl, bylo to v šestým roce v leťe, a pamatuju, že ten den srouna perálo. Hofalo tenkrát Kurdinovo ve Vysokým u kostela, co pak postavili vobčanakou záložnu. Velle byla šňura baráků až k rynku a na proti taky. Bylo tedě vo strach že dopadne a tak sousedi vokolo začli vynášet peřiny a hamperády, lidi nim to vodobírali a nosili na plac u kostela a do ránněkýho dvora. Jen u šuce Spánka barák saufenej a nic se nedělo. Bylo jen slyšet rampel a dupot po síni a po baráku, jak litali sem tam, tu něco popalili a zas to položili, no holt jako dyš se sřanferňj. Lidi vědli co tam je foroty a beany mařitajch škrapálu, a tak nim to nedalo a začali ramplovat na dvore ať se už hemžou, že nim pomůžu, a jaslí úbec vědi, že velle je vohně, že hoří."

Jenže to bylo eště horší. Eště věři rajboch a litanice po baráku nahoru dolu. Až tu se konečně roslitly dvore a ze síně fofren vyliť starěj Spánek a dvirkama voď hajliku, a za nim mladěj Francok s pytlm floka na zádech. A tak se lidi chechtali u vohně poperše. A na konec se chechtal i Spánek, že si užatřil štrápci s trakaním štáklvohno ven a zpátky do baráku, protože v vohně nic nebylo, dál nešel.

Podruhy zas hořala v mūsu stodol. Pár kroku voď ni bylo baražiště a velle něj druhý. Ale to abych vām najďřiu něco řek vo Čumkoj. Von se meřoval vlasně Jáchym, a řikalo se mu najďřiu Jáchymek, protože byl malej, a pak se ani to liden nedělo a tak mu s toho Jáchymka eště kousek uterhli a sustal to Čumek. Von byl kovářskej a jak už sem řek, kraptek sa perantřej, teda nedostatečnej v persaně. A jak to už u takovejch lidi bejvá, buď se vokotě strejaj, to hlauně řenčej, a chlapi se zas koukaj vyroučat těm podstatněj, úrostlejš anebo je kor i přetokčkovat a dělat se sebe herdiny. Čumek byl srouna takovej coitě. Von byl hlauně na žuly. Žuly, to bylo jeho. Dyň šlo vo pód vohně, byl tam dycky perní a ukrutně nevochrošenej. Tocovi, že v tomle pádu co je vo nřě řeč, byl v mūsu jako třela, vamerk jak se věci maj, a dyň vidal, že voď stodoly chytá už perní barák, hnal se jako víter k druhým a po šebřiku trapař na třechu. Sed si na ni jako na koň, jennu nohu ke Starýsi, druhou k rynku. Lidi mu s druhý strany pódávali konve s vodou a Čumek polajval třechu na straně k vohni. Běhli satiniřikali na perní baražiště co začlo hořet.

Enuť, jaký pak divení! Perní barák byl najennou v jennom plameni a Čumkoj začlo bejt na třese horko. Za chvíli už to bylo k nevyderění a tak si poudě, konec herdiněvi, nejvyšší čas stratiť se s parádý. Jo, ale to vono se řekne. Ať sebou merskal a sakroval, a sápal a eště víc sakroval, ani nápad. Třecha byla térová, voď hicu sřopálená a Čumek nřej ni byl přilepenej jako mušičně na machelapce. Imu, propánakrále! Imu, hromdotoho! Co tejjá! Najďřiu sařval na hnuše ať na nřj třikaj, že už chytá. Perakli se nřj ať sařval a dyň ho neřpoukli se třechy. A tejj už se mušte začli chechtat taky. Lidi najennou koukaj, co to nestrojli. Začal si touvat třevíce a hodil je dolu, pak koukaj jak česněnř verti sadkenu sgnat a vopaterně se srouk s hohvie a jak v pollikařských slisá po druhý stran třechy a dolu. A tak se lidi chechtali u vohně podruhy. Kalhoty sustaly na třese.

Prokop Řísek

Z činnosti lyžařského oddílu tělovýchovné jednoty Jiskra ve Vysokém

Imned po novém roce, dne 2. ledna, uspořádal lyžařský oddíl okresní přebor v běhu pro žactvo, dorost i dospělé, za účasti 260 závodníků. V kategorii nejmladších žákyň zvítězila naše Jitka Soukupová, v kategorii nejmladších žáků byl z našeho oddílu Petr Nesvadba čtvrtý, Luboš Josefek osmý, Petr Lukáš devátý, Jindra Šíkola desátý. V kategorii mladších žáků Milan Nesvadba devátý, Jiří Kadavý jedenáctý, Jiří Poláček sedmáctý. V kategorii mladších žákyň Helena Pičmanová desátá. V kategorii starších žáků se umístil Antonín Špika dvacátý a Roman Nesvadba dvacátýprvní. Dorostenky, Alena Janková dvacátá a v kategorii mužů Milan Haas dvacátý.

Organizačně náročný závod, který měl třináct kategorií, byl proveden ke spokojenosti závodníků i Okresního výboru svazu lyžování.

Dalším závodem, který lyžařský oddíl uspořádal, byl krajský přebor ve skoku na lyžích pro mladší a starší žáky, dorost a muže. Ukončil se dne 9. ledna na obou místech v Šachtách za účasti padesáti závodníků. Zde jsme ke své veliké lítosti neměli ani jediného závodníka, a tak vítězové byli ze Semil, Lounice a Pop. a Harrachova.

Z pověření výboru svazu lyžování ÚV ČSTV jsme uspořádali ve dnech 15. a 16. ledna přebor žáků ČSR ve skoku na lyžích. Z Čech a Moravy se sjelo celkem 120 závodníků. Ubytovaní byli u nás v sokolovně a v ubytovně v Jesenném. Na předních místech se umístili závodníci z Litvce, Frenštátu pod Radhoštěm, Rožnova pod Radhoštěm a Špindlerova Mlýna. Ani zde jsme neměli jediného závodníka.

Hodnocení, obdržené po skončení závodu od nadřízených orgánů, bylo příznivé. Organizace bez závad, ubytování výborné a stravování bylo hodnoceno jako průměrné. Velmi dobře bylo přijato vyplnění volného času závodníků, rozhodčích i vedoucích návštěvou vlastivědného muzea.

Dne 6. února byl uskutečněn závod v běhu pro žáky a žákyň nejmladší a mladší. Zúčastnili se závodníci z Harrachova, Jeseníku, Rokytnice a Vysokého. V kategorii nejmladších žáků byl nejrychlejší Jindra Šíkola, v kategorii mladších žáků vyhrál Petr Nesvadba a v nejmladších žákyňkách zvítězila Jitka Soukupová, všichni z naší jednoty. Žákyň mladší vyhrála Kateřina Tkalová z Harrachova.

Kromě těchto závodů, které uspořádal náš oddíl, se zúčastnili naši závodníci-běžci několika závodů v okolí. Jejich výsledky jsou zveřejňovány ve vývěsní skřínce oddílu. Rovněž na Jizerské padesátce startovali naši závodníci i závodnice. Nejuspěšnější byl Milan Haas, který obsadil 10. místo ze 7 700 startujících.

V letošním roce ještě uspořádáme veřejný závod v obřím slalomu pro žactvo a je uvažováno o uskutečnění veřejného závodu ve skoku pro mladší žáky "Šachtíčky".

Na ukončení letošní sezony se připravují velké závody "Po staru", které se uskuteční 26. února. Obraceme se tímto na všechny členy tělovýchovné jednoty i ostatní příznivce lyžařského sportu, aby se v co největším počtu zúčastnili závodu nebo jako diváci v původním oblečení a pokud možno na starých lyžích. Doporučujeme návštěvu muzea, kde je mnoho fotografií z počátku lyžování na Vysokém.

Z činnosti turistického oddílu TJ Jiskra

8. ledna byl uskutečněn výlet z Vysokého na Rezek - hotel Skála - Bucharovou cestou na Žalý, Benecko a Jilemnici. 40 km trasu podniklo 8 turistů.

22. ledna trasu 25 km - Vysoké - Štěpánku - Kofenov - Planýrka - Paseky - Vysoké - absolvovalo 11 členů.

Mimo zmiňované tury z Vysokého do Pasek tento den podniklo půldenní výlet 19 turistů.

5. února "Přejezd západních Krkonoš" v 30 km trase provedlo 12 členů oddílu. Všechny výlety byly podniknuty na lyžích.

Zájemci se mohou výletů organizovaných turistickým oddílem TJ Jiskra zúčastnit. Informace bývají vyvěšeny ve skřínce.

Za oddíl J. Jirouš

190 let ochotnického divadla

U příležitosti významného jubilea trvání ochotnického divadla ve Vysokém sehráli naši ochotníci o vánocích půvabnou hru Al. Jiráka "Lucerna". Za režie obětavých manželů Hejralových v nové výpravě podle návrhu scénografa oblastního divadla v Karlových Varech M. Hon-
sy byla hra dobře obsazena a pečlivě nastudována. Hrál se třikrát při úplně vyprodaném hledišti a měla veliký úspěch. Na žádost a přání bude se "Lucerna" opakovat o velikonočních.

Také úspěšný večer písniček Karla Kmalera bude ještě jednou proveden.

Za pěkné chvíle prožité o svátečních dnech v našem divadle vzdávají upřímný dík vysocí diváci.

M. Štočková

Štředisková knihovna Vlastivědné museum

uspořádaly 1. února cestopisnou besedu rodáka Pavla Berky z Láberce "Himálaj - Nepál" s promítáním barevných diapozitivů. Pavel Berka v roce 1973 podnikl s čedokem cestu po Indii a Nepálu. S přítelem podnikl cestu k masivu Mount Everest - Čenolungmě. Zážitky tohoto čtrnáctidenního putování přiblížil sloven a unikátními snímky besedáti účastníkům besedy v šitérně Štřediskové knihovny. Naším turistům přálo počasí i dobrá fyzická kondice, takže oba mohli během cesty užívat na 8000 snímků nejvyššího horstva světa. Máheru přírody zachytili ve všech denních časových obdobích - v ranním rozbřasku vysokohorského svítání, za plného dne v horském slunci, při rychlém západu, kdy zasněžené vrcholky nebotných masivů zaplanouta jako zářící zlato v posledních paprscích uhasínajícího dne, zatímco v hlubokých údolích je už dávno tma.

Podle zájmu veřejnosti by byl Pavel Berka ochoten příležitostně besedu opakovat.

J. Š.

Nové publikace

Nakladatelství Orbis Praha vydalo novou knihu jilemnického rodáka Zdenko Feyfara "Krkonoše", kterou autor věnoval památce svých rodičů. V úvodu použil řadu fotografií svého otce MUDr. Jaroslava Feyfara z období kolem r. 1900-1914. Zdenko Feyfar se touto knihou znovu vyznává ke své veliké lásce - krkonošským horám: "...v tom putování s mnoha kilogramy výstroje místo se křídly na zádech se vracím pokoušed tam, kam jsem se kdysi vypravoval jen v dětské fantazii."

Další dárkovou publikací, kterou vydalo Severočeské nakladatelství v Ústí nad Labem, je kniha fotografií M. r. Jiřího Šolce "Pojižeří". Turnovský lékař - lidumil, rodák, který žil v kraji do smrti věrný, miloval jej, důvěrně znal, chránil a nikdy se jeho krás nezapomněl. V knize je zachyceno okolí celého toku Jizery, jehož velká část protéká naším okresem.

Paseky nad Jizerou a Mšatín v Rokytanech nad Jizerou vydaly brožurku "Zapadlí vlastenci vypravují", kterou s kolektivem Památníku zapadlých vlastenců uspořádal Dr. Jeroním Jech a výtvarně zpracoval prof. Karel Ráček. Brožurka je věnována památce "pozdřítinského" preceptorů Václava Metelky. Zachycuje život jeho doby, zmiňuje se i o původu a nejstarší historii obce. Vyprávění paseckých zavede pak čtenáře až do současných Pasek, které v budoucnosti a výstavbě se řadí mezi přední obce našeho regionu.

Za pozornost stojí i propagační prospekt vydaný Okresním národním výborem v Semilech s názvem "Okres Semily - Krkonoše - Podkrkonoší - Český Ráj" s barevnými fotografiemi, přiloženou malovanou mapkou, na které jsou zakresleny památníky revolučních tradic, dělnického hnutí, významné kulturní památky, lidová architektura, přírodní rezervace a krásné útvary. Text Miroslava Kubáta a trojjasný resumé.

Počasí ve Vysokém n. Jiz. v prosinci 1976

Nejvyšší teplota /maximum/ plus 3,7 C, loni plus 4,3 C. Nejnižší teplota /minimum/ minus 13,5 C, loni minus 11,5 C. Průměrná denní teplota minus 4,2 C, loni minus 1,9 C. Celkové množství srážek za prosinec 83,1 mm, loni 107,3 mm. Počet dní se srážkami 25, z toho 19 dní se sněžením. Nejvíce srážek za jeden den 10,5 mm. Počet dní se sněhovou pokrývkou 31. Nejvyšší sněhová pokrývka 48 cm byla dne 27.12. Celkem v prosinci napadlo 108 cm sněhu. Počet dní s mlhou 23. Počet mrazových dnů /kdy teploměr nevystoupil nad mraz/ bylo 20. Počet dní se silným větrem 2. Denní průměrná relativní vlhkost venkovního vzduchu nad 95% byla ve 13ti dnech.

Přehled srážek v jednotlivých měsících a porovnání s rokem 1975:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
1976	305,5	19,4	35,8	13,2	58,2	29,0
1975	100,4	21,7	50,5	53,3	46,5	85,9
	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1976	38,2	86,7	43,0	49,3	82,3	83,1
1975	91,4	73,6	36,3	63,2	83,2	107,9
						Celkem 843,7 mm
						Celkem 814,2 mm

Z lidových proroctví k měsici prosinci: Když v prosinci srásko a sněží, úrodný rok na to bří. Studený prosinec - brzké jaro. Zelené vánoce - bílé velikonoce. "Jitřní" jasná a obloha čistá, uroda hojná příští rok jistá.

Počasí ve Vysokém n. Jiz. v lednu 1977

Nejvyšší teplota /maximum/ plus 3,7 C, loni plus 4,7 C. Nejnižší teplota /minimum/ minus 9,6 C, loni minus 13,7 C. Průměrná denní teplota minus 3,2 C, loni minus 1,5 C. Celkové množství srážek za leden 75,8 mm, loni 305,5 mm. Počet dní se srážkami 22, z toho 16 dní se sněžením. Nejvíce srážek za jeden den 13,5 mm. Počet dní se sněhovou pokrývkou 31. Nejvyšší celková sněhová pokrývka: 65 cm byla dne 9.1. Celkem v lednu napadlo 72 cm sněhu, loni 166 cm. Počet dní s výskytem mlhy 24. Počet mrazových dnů /kdy teploměr nevystoupil nad mraz/ bylo 20. Počet dní se silným větrem 2. Denní průměrná relativní vlhkost venkovního vzduchu nad 95% byla ve 14ti dnech.

Celkově byl letošní leden teplotně normální, srážkově slabě podnormální. Převládalo mlhavé, klidné počasí s častými, většinou slabými, srážkami, převážně sněhovými. V posledním týdnu měsíce výrazné oteplení s oblovou.

Z lidových proroctví: Je-li teplo v lednu, sahá bída ke dnu. Je-li teplý leden, s korec mandel jeden. Mlhavý leden - nekré jaro. Na Nový rok o slepičí krok, na Tři krále o skok dále /delší den/. Na Janě Jeliš ke krmům nejblíž. Na svatého Fabiána opět miza dána.

Společenská kronika

Narozeniny oslavili

▼ lednu 1977:	6.1. Marie Klínová	85 let
	10.1. Marie Bartoníčková	75 let
	10.1. Petr Nomál, Tříč	70 let
	11.1. Marie Slavíková, Tříč	94 let
	11.1. František Knop, Holkovice	70 let
	12.1. Břetislav Havlíček, Praha	80 let
	14.1. Oldřich Škrabálek, Poniklá	75 let
	15.1. Vít Bystrý, Sklenářice	70 let
	17.1. Františka Josefíková	86 let
	17.1. Anetka Nováková	81 let
	17.1. Josef Nesvadba	80 let
	20.1. Josef Kobr, Tříč	70 let
	23.1. Božena Tarantová, Tříč	86 let
▼ února 1977:	1.2. František Laštovka	84 let
	1.2. František Vodseďálek, Stará Ves	86 let
	2.2. Anna Mejedlová, Holkovice	80 let
	8.2. Jarmila Šilhánová, Praha	75 let
	9.2. Petr Haba, Sklenářice	86 let
	9.2. Stanislav Lukeš, Stará Ves	88 let
	18.2. Božena Jandová, Jesenný	87 let
	21.2. Anna Kozlovská, Holkovice	70 let
	24.2. Anna Lukšová	86 let
	26.2. František Sehnánek	70 let
	26.2. Josef Patočka	70 let

Srdečně blahopřejeme !

Omlouváme se paní Františce Novotné ze Tříče, kterou jsme nedopatřením učinili v minulém čísle Větrníku o 10 let starší. Přejeme tedy dodatečně k 70ti letému životnímu jubileu a doufáme, že za 10 let budeme moci předčasnou osmdesátku calavit.

Redakce

Čertí

- 13.12. 1976 zemřela ve Sklenářicích Jaroslava Seidlová ve věku 64 let.
- 19.12.1976 zemřela v Hostinném Božena Pišlová ve věku 68 let.
- 23.12.1976 zemřel Stanislav Kvarda ze Staré Vsi ve věku 75 let.
- 28.12.1976 zemřel Petr Bedánek, mistr bednářský, ve Vysokém n.Jiz. ve věku 80 let.
- 30.12.1976 zemřel v Brně Živan Vodseďálek ve věku 73 let.
- 7.1. 1977 zemřel v Sesilech Bohumil Mikulka ve věku 67 let.
- 7.1. 1977 zemřel v Pesekách Stanislav Metelka, pravnuček Václava Metelky, ve věku 77 let.
- 10.1. 1977 zemřel Bedřich Poloprutský ze Staré Vsi ve věku 83 let.
- 14.1. 1977 zemřela v Rokytnici Anna Pavlatová ve věku 79 let.
- 20.1. 1977 zemřel Oldřich Jetš z Vysokého ve věku 72 let.
- 21.1. 1977 zemřela Marie Došková ze Tříče ve věku 67 let.
- 2.2. 1977 zemřela Marie Nigrinová ve věku 72 let.
- 7.2. 1977 zemřela Jarmila Navrkalová v domově důchodců v Rokytnici ve věku 72 let.
- 9.2. 1977 zemřela Marie Kučerová ve věku 85 let.

Čest jejich památce !

Větrník vychází jednou za dva měsíce, zodpovědná redaktorka M.Šoubalíková, ilustrace O.Vodseďálek. Příspěvky zasílejte do Vlastivědného muzea ve Vysokém nad Jizerou nejpozději do každého 10. v měsíci. Použití i nevyužitých příspěvků se nevracují, stávají v archivu muzea. Číslo 2 - Kři.